

2014 m. rugsėjo 18 d., ketvirtadienis

P8_TA(2014)0029

Izraelis ir Palestina po Gazos konflikto ir ES vaidmuo**2014 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Izraelio ir Palestinos po Gazos konflikto ir ES vaidmens (2014/2845(RSP))**

(2016/C 234/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1949 m. Ketvirtąją Ženevos konvenciją dėl civilių apsaugos karo metu,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją,
 - atsižvelgdamas į 1995 m. rugsėjo 18 d. laikinąjį susitarimą dėl Vakarų kranto ir Gazos Ruožo,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 12 d. JT Saugumo Tarybos pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į 1993 m. rugsėjo 13 d. Oslo susitarimus (Pereinamojo laikotarpio savivaldos principų deklaracija),
 - atsižvelgdamas į Tarybos 2014 m. rugpjūčio 30 d., 2013 m. gruodžio 16 d., 2012 m. gegužės 14 d., 2011 m. liepos 18 d. ir gegužės 23 d. ir 2009 m. gruodžio 8 d. išvadas dėl Artimųjų Rytų taikos proceso,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. rugpjūčio 27 d. Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojos pareiškimą dėl ugnies nutraukimo Gazoje,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų pagalbos ir darbo Palestinos pabėgėliams organizacijos (JTPDO) kas dieną siunčiamus pranešimus apie padėtį,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 12 d. JT Saugumo Tarybos pranešimą ir 2014 m. liepos 13 d. JT generalinio sekretoriaus Ban Ki-Moono pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į ES gaires dėl skatinimo laikytis tarptautinės humanitarinės teisės,
 - atsižvelgdamas į 1949 m. Ženevos konvencijas ir jų papildomus protokolus, taip pat į Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi naujausio konflikto Gazoje eigoje žūsta žmonės ir abiejų susijusių šalių civiliai gyventojai patiria nepriimtinas kančias;
- B. kadangi nuo tada, kai Izraelio gynybos pajėgos pradėjo vykdyti operaciją „Apsaugos uola“ (angl. *Protective Edge*) ir „Hamas“ ir kitos ginkluotosios palestiniečių grupuotės pradėjo šaudyti raketas iš Gazos į Izraelį ir dėl to daugiau kaip 2 000 palestiniečių, daugiausia civilių, žuvo, įskaitant 503 vaikus, ir daugiau kaip 10 000 palestiniečių buvo sužeista Gazos Ruože, tuo tarpu kai 66 izraeliečiai ir 6 izraeliečiai civiliai gyventojai, įskaitant vieną vaiką, prarado gyvybę ir daugiau kaip 500 izraeliečių buvo sužeista; kadangi dėl šio smurtinio konflikto Gazoje susidarė humanitarinė krizė;
- C. kadangi 2014 m. rugpjūčio 26 d. buvo pasiektas susitarimas dėl ugnies nutraukimo ir taip nutraukti septynias savaites trukę karo veiksmai Gazoje; kadangi Egiptas dėjo dideles pastangas tarpininkaudamas, kad būtų sudarytas šis susitarimas;
- D. kadangi pagal susitarimą dėl ugnies nutraukimo humanitarinei pagalbai turėtų būti leidžiama patekti į Gazos Ruožą per Izraelio kirtimo punktus, Rafah perėjimo punktas turėtų būti atidarytas ir žvejybos teritorija turėtų būti išplėsta iki 6 mylių nuo Gazos pakrantės;

2014 m. rugsėjo 18 d., ketvirtadienis

- E. kadangi, jeigu bus laikomasi paliaubų, 2014 m. rugsėjo mėn. pabaigoje šalys turėtų pradėti derybas dėl įvairių su padėtimi Gazos Ruože susijusių klausimų; kadangi šios derybos gali apimti ginkluotųjų grupuočių Gazoje nusiginklavimą, per smurtinį konfliktą žuvusių dviejų izraeliečių karių palaikų grąžinimą, palestiniečių kalinių paleidimą ir Gazos blokados panaikinimą arba sumažinimą, įskaitant jūrų ir oro uostų atstatymą šioje teritorijoje;
- F. kadangi, vietoje veikiančių JTPDO ir organizacijų duomenimis, visiškai ar iš dalies sugriauta daugiau kaip 1 700 namų ir 40 000 namų sugadinta, taip pat sugriauta 17 ligoninių ir sveikatos priežiūros įstaigų, 136 JTPDO mokyklos, 60 mečečių ir 13 kapinių;
- G. kadangi Gazoje buvo sulyginami su žeme ištisi kvartalai ir gyvybiškai svarbi infrastruktūra, įskaitant Gazos elektrinę, kuri iki šiol neveikia ir dėl to elektros energijos tiekimo pertrūkiai sudaro 18 valandų per parą, o apie 450 000 žmonių vis dar negali prisijungti prie komunalinio vandentiekio dėl to, kad vandentiekis sugadintas arba spaudimas nepakankamas;
- H. kadangi palestiniečių ekspertai įvertino, jog Gazos atstatymas kainuos beveik 8 milijardus JAV dolerių; kadangi 2014 m. rugsėjo 9 d. JT ir Palestinos vyriausybė dėl pastarojo konflikto paprašė tarptautinių paramos teikėjų suteikti 550 mln. JAV dolerių skubią pagalbą maistui, prieigai prie švaraus vandens, sveikatos priežiūros ir švietimo paslaugų; kadangi tarptautinių paramos teikėjų konferencija Gazos atstatymo klausimu numatyta Egipte;
- I. kadangi iki šiol 29 JTPDO mokyklų pastatuose veikia priėmimo centrai, kuriuose glaudžiasi daugiau kaip 63 000 perkeltųjų asmenų;
- J. kadangi, remiantis JT Maisto ir žemės ūkio organizacijos duomenimis, dėl tiesioginių išpuolių ar nepakankamos priežiūros, esant ribotoms galimybėms patekti į dirbamąją žemę pasienio teritorijose, apie 42 000 arų pasėlių žemės buvo smarkiai suniokota ir prarasta pusė Gazos paukštiesenos atsargų;
- K. kadangi Jungtinių Tautų pareiga yra pradėti tyrimą ir įvertinti Gazos Ruožo infrastruktūrai padarytą žalą;
1. dar kartą reiškia užuojautą visoms nuo ginkluoto konflikto nukentėjusioms aukoms ir jų šeimoms; griežtai smerkia žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus;
 2. palankiai vertina susitarimą dėl ugnies nutraukimo, kuriam tarpininkavo Egiptas; pripažįsta ir palankiai vertina Egipto atliekamą tarpininko vaidmenį siekiant ugnies nutraukimo; remia Egipto institucijas ir jų nuolatinį darbą su Izraelio ir Palestinos veikėjais siekiant ilgalaikio ugnies nutraukimo ir apibrėžiant jo kaip dabartinio ir būsimo tarpininko strateginį vaidmenį siekiant takaus konflikto sprendimo; palankiai vertina naujausius pranešimus apie tai, kad egiptiečiai pasirengę pradėti derybas dėl nuolatinio paliaubų;
 3. ragina ES veiksmingai dalyvauti skubiuose humanitarinės pagalbos veiksmuose ir atstatant Gazą; ragina ES visapusiškai dalyvauti Tarptautinėje paramos teikėjų konferencijoje, kuri vyks 2014 m. spalio 12 d. Kaire;
 4. pabrėžia, kad reikia kuo greičiau visapusiškai ir nekludomai teikti humanitarinę pagalbą Gazos Ruožo gyventojams; ragina šiuo atžvilgiu tarptautinę bendruomenę dar labiau stiprinti pastangas ir kuo skubiau atsilipti į Jungtinių Tautų pagalbos ir darbo Palestinos pabėgėliams organizacijos (JTDPO) skubiosios papildomos finansinės paramos prašymus; ragina visus regiono subjektus sudaryti sąlygas humanitarinei pagalbai nedelsiant patekti į Gazą pas tuos, kuriems reikalingi pagrindiniai produktai ir paslaugos, ypač elektros paslaugos ir vandens tiekimas, ir visų pirma, kad būtų patenkinti specifiniai vaikų poreikiai; reiškia susirūpinimą dėl tariamų atvejų, kai buvo tyčia trukdoma humanitarinei pagalbai patekti į Gazą; tuo pačiu pabrėžia, kad ES humanitarinė ir finansinė pagalba turi būti visų pirma veiksmingiausiai teikiama palestiniečiams ir niekada negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai naudojama teroristinei veiklai remti;

2014 m. rugsėjo 18 d., ketvirtadienis

5. palankiai vertina nuolatinį Izraelio vyriausybės ir Palestinos nacionalinės konsensuso vyriausybės dialogą įvairiose srityse ir ragina abi šalis nenukrypti nuo šio kelio; tuo pačiu ragina Palestinos nacionalinę konsensuso vyriausybę nedelsiant perimti visus įgaliojimus Gazos Ruože, siekiant Gazoje išvengti chaoso ir savivalės; šiuo atžvilgiu ragina užbaigti palestiniečių susitaikymo procesą, po kurio turėtų netrukus įvykti parlamento ir prezidento rinkimai;
6. ragina pagrindinius regiono subjektus, būtent Egiptą ir Jordaniją, ir toliau dėti pastangas siekiant stabilizuoti padėtį; pakartoja tvirtai remias dviejų valstybių sambūviu grindžiamą sprendimą, pagal kurį būtų laikomasi 1967 m. sienų, Jeruzalė būtų abiejų valstybių sostinė ir pagal kurį taikiai ir saugiai viena šalia kitos egzistuotų Izraelio Valstybė ir nepriklausoma, demokratinė, vientisa ir perspektyvi Palestinos Valstybė, nes tai reikštų Gazos Ruožo blokados pabaigą; pakartoja, kad pagal tarptautinę teisę gyvenvietės yra neteisėtos ir kliudo taikai. ragina visas ES institucijas skatinti prekybinius, kultūrinius, ekonominius ir mokslinius ryšius tarp Izraelio ir jo kaimyninių valstybių, o taip pat ryšius vandens tiekimo ir energetikos srityse;
7. ragina palestiniečius susitaikyti tarpusavyje, t. y. su „Hamas“ ir Palestinos Administracija siekiant kartu atstatyti Gazą ir rasti ilgalaikį politinį sprendimą;
8. palankiai vertina ES ryžtą prisidėti, kad būtų pasiektas visa apimantis ir ilgalaikis sprendimas, kuriuo būtų didinamas tiek palestiniečių, tiek izraeliečių saugumas, klestėjimas ir gerovė; palankiai vertina tai, kad ES numatys galimus veiksmingų ir visapusiškų veiksmų variantus šiose srityse: judėjimo ir prieigos, pajėgumų stiprinimo, tikrinimo ir stebėsenos, humanitarinės pagalbos ir atstatymo po konfliktų bei rekonstrukcijos;
9. dar karta išreiškia savo pritarimą Prezidento Mahmudo Abaso (Mahmoud Abbas) vykdomai taikaus pasipriešinimo politikai ir smerkia visus terorizmo ir smurto veiksmus; ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares sustiprinti paramą, teikiamą Prezidento M. Abaso vadovybei ir jo naujausioms pastangoms siekiant išspręsti konfliktą;
10. pabrėžia, kad Gazos Ruožo status quo yra nepastovus ir juo naudojasi ekstremistai, todėl nuolat kyla nauji smurto protrūkiai; mano, kad Gazoje nebus ilgalaikio stabilumo jos neatstačius ir neatgaivinus ekonomikos, o tam trukdo suvaržyta žmonių ir prekių judėjimo laisvė; ragina sparčiai atstatyti ir atkurti Gazą ir tvirtai pritaria tam, kad 2014 m. spalio 12 d. Kaire būtų surengta paramos teikėjų konferencija;
11. ragina ES ir jos valstybes nares imtis aktyvesnio politinio vaidmens, taip pat ir dalyvaujant Ketverto veikloje, dedant pastangas, kad būtų pasiekta teisinga ir tvari taika tarp izraeliečių ir palestiniečių; remia vyriausiosios įgaliotinės pastangas sukurti patikimą galimybę atnaujinti taikos procesą;
12. palankiai vertina tai, kad ES yra pasirengusi remti galimą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos patvirtintą tarptautinį mechanizmą, be kita ko, atnaujinant misijų EUBAM *Rafah* ir EUPOL COPPS veiklą vietoje ir galbūt praplečiant jų taikymo apimtį ir įgaliojimus, pradedant Palestinos Administracijos muitinės darbuotojams ir policijai skirtą mokymo programą, kad jie vėl galėtų veikti Gazoje;
13. pripažįsta didžiulį ir svarbų JTPDO ir visų jos darbuotojų darbą, kurį jie atliko konflikto metu ir po jo; reiškia užuojautą JTPDO ir per konfliktą žuvusių 12 jos darbuotojų artimiesiems; ragina ES ir tarptautinius pagalbos teikėjus smarkiai padidinti savo paramą, siekiant padėti JTPDO patenkinti paveiktų gyventojų padidėjusius neatidėliotinus poreikius;
14. pabrėžia, jog būtina, kad Palestinos Administracija, Egiptas ir Jordanija stabiliai dirbtų, siekdami užtikrinti, kad Gazos ir Vakarų Kranto teroristų grupuotės negalėtų persiginkluoti ir vėl užsiimti ginklų kontrabanda, raketų gamyba ir tunelių statyba;
15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, Ketverto atstovui Artimuosiuose Rytuose, Izraelio Knesetui ir vyriausybei, Palestinos Administracijos Prezidentui ir Palestinos įstatymų leidžiamajai tarybai, Egipto parlamentui ir vyriausybei bei Jordanijos parlamentui ir vyriausybei.